

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Lichenologia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia	Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -	Kod przedmiotu BBTBS_D.120K.63076926313d4.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Biotechnologii	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia (licencjat)	Obligatoryjność Przedmioty do wyboru	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki	Dyscypliny Nauki biologiczne	
Koordynator	Wojciech Kurek	
Prowadzący	Wojciech Kurek	
Okres Semestr 6	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z współczesnymi poglądami na genezę i systematykę układu symbiotycznego, jakim są porosty; ze specyficznymi strukturami morfologicznymi i anatomicznymi, sposobem rozmnażania się; z nietypowymi aspektami ich fizjologii i ekofizjologii; z wyjątkowym znaczeniem dla przyrody i człowieka. Wyrobienie podstaw umiejętności rozpoznawania podstawowych gatunków porostów. Zapoznanie z podstawami anglojęzycznej terminologii lichenologicznej. Wyrobienie umiejętności korzystania z anglojęzycznych fachowych tekstów z zakresu lichenologii.

Wymagania wstępne

Botanika, fizjologia roślin, mikrobiologia, ekologia na poziomie studiów I stopnia na kierunku biologia lub pokrewnym.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podstawową terminologię polską i angielską odnoszącą się do przedmiotu.	B_K1_W07	Prezentacja
W2	taksonomię i nisze ekologiczne zajmowane przez porosty.	B_K1_W02, B_K1_W07, B_K1_W08	Prezentacja
W3	biologię układu symbiotycznego mikobiont/fotobiont.	B_K1_W07	Prezentacja
W4	pionierską rolę porostów i ich znaczenie w ekosystemach.	B_K1_W09	Prezentacja
W5	rolę porostów w bioindykacji skażeń atmosfery.	B_K1_W03	Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	rozróżniać podstawowe struktury morfologiczne porostów w tym - związane z różnymi sposobami rozmnażania.	B_K1_U02, B_K1_U03	Prezentacja
U2	samodzielnie znajdować, krytycznie analizować i wykorzystać informacje z zakresu przedmiotu pochodzące z różnych źródeł w języku polskim oraz posługiwać się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do korzystania ze źródeł wiedzy w tym języku.	B_K1_U06	Prezentacja
U3	zwięźle, logicznie i klarownie formułować wypowiedzi, poprawnie stosując w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednią terminologię.	B_K1_U08	Prezentacja
U4	pracować indywidualnie i w zespole, co wyraża się odpowiedzialnością za pracę własną oraz gotowością podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za zadania realizowane samodzielnie i grupowo.	B_K1_U12	Prezentacja
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	uczestnictwa w badaniach lichenoindykacyjnych.	B_K1_K01	Prezentacja

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-----------------------------------	-------------------------

1.	Systematyka porostów (porosty jako niejednoznaczny układ symbiotyczny, historia badań, systematyka tradycyjna a molekularna, różne warianty układów symbiotycznych w obrębie porostów, ewolucja tej grupy organizmów). Morfologia i anatomia plech (formy morfologiczne porostów, specyficzne struktury morfologiczne, anatomia plechy porostów, klasyfikacja porostów ze względu na zajmowane siedlisko) (5h). Rozmnażanie porostów (struktury rozmnażania wegetatywnego i generatywnego, specyfika rozmnażania porostów). Wzrost i rozwój (propagacja zarodników, różne strategie pozyskiwania fotobionta, synteza porostów in vitro, tempo wzrostu porostów, długość życia porostów) (5h). Fizjologia, w tym: adaptacje do siedlisk w skrajnych warunkach klimatycznych (czynniki oddziałujące na wzrost porostów, oddychanie i fotosynteza, wymiana metabolitów między biontami, wiązanie azotu (cyjanoporosty), wymiana substancji – haustorium, metabolity wtórne (kwasy porostowe), ekofizjologia. Znaczenie porostów dla przyrody i dla człowieka, potencjalne zastosowania w biotechnologii (rola porostów w przyrodzie, znaczenie porostów dla człowieka, zagrożenia dla roślinności porostów, ochrona porostów) (5h).	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład
----	--	--	--------

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład tradycyjny, Wykład konwersatoryjny, Prezentacja

Forma zajęć	Metoda weryfikacji	Udział
Wykład	Prezentacja	100.00%

Forma zajęć	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Obecność obowiązkowa na wykładzie.

Literatura

Obowiązkowa

1. Nash T.H. 2010. Lichen Biology. Cambridge Univ. Press
2. Bystrek J. 1997. Podstawy lichenologii. Wydaw. UMCS. Lublin
3. Wójciak H. 2003. Porosty, mszaki, paprotniki. Multico Oficyna Wydawnicza. Warszawa

Dodatkowa

1. Lipnicki L. 2003. Porosty Borów Tucholskich. Przewodnik do oznaczania gatunków listkowatych i krzaczkowatych. Park narodowy „Bory Tucholskie”. Charzykowy
2. Fałtynowicz W. 2013. Porosty w lasach. Przewodnik terenowy dla leśników i taksatorów. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych
3. Werner D. 1992. Symbiosis of Plants and Microbes. Chapman and Hall. London, Glasgow, New York, Tokyo, Melbourne, Madrow
4. Artykuły przeglądowe w języku polskim
5. Artykuły przeglądowe w języku angielskim

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	8
Samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 25
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
B_K1_K01	Absolwent jest gotów do wykorzystania wiedzy i umiejętności, krytycznie je oceniając, do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii
B_K1_U02	Absolwent potrafi wykorzystać podstawowe metody badań stosowanych w analizie zjawisk i procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym
B_K1_U03	Absolwent potrafi przeprowadzać obserwacje oraz wykonywać w terenie i/lub laboratorium podstawowe pomiary fizyczne, chemiczne i biologiczne
B_K1_U06	Absolwent potrafi wykorzystywać dostępne źródła informacji z zakresu nauk przyrodniczych, w tym źródła elektroniczne, w języku polskim i angielskim
B_K1_U08	Absolwent potrafi wykorzystać specjalistyczną terminologię w podejmowanych dyskursach ze specjalistami
B_K1_U12	Absolwent potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
B_K1_W02	Absolwent zna i rozumie powiązania pomiędzy wybranymi dyscyplinami w ramach obszarów nauk przyrodniczych
B_K1_W03	Absolwent zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu technik biotechnologii wykorzystywanych w badaniach przyrodniczych i środowiskowych
B_K1_W07	Absolwent zna i rozumie hierarchię organizacji życia biologicznego oraz budowę i funkcjonowanie organizmów od poziomu molekularnego poprzez komórkowy i organizmalny, aż do biosfery
B_K1_W08	Absolwent zna i rozumie mechanizmy i koncepcje ewolucji organizmów
B_K1_W09	Absolwent zna i rozumie najważniejsze globalne problemy związane z zachowaniem bioróżnorodności, ochroną środowiska i przyrody